

obr. 1 Konstrukce archeologického objektu postavená dětmi v Dlouhých Dvorech. ■

Je prezentace bídou naší archeologie?

Radomír Tichý Společnost experimentální archeologie Hradec Králové

5. května 2003 pořad veřejnoprávní televize uveřejnil dva protikladné příběhy naší archeologie. V prvním z nich si jeden z obyvatelů obce Libice odseděl několik měsíců ve Valdicích za to, že na svojí zahradě sázel ovocné stromy (a tedy i kopal jámy pro ně), ve druhém si zástupci několika archeologických institucí posteskli, že velcí stavební investoři bezrestně zničili již několik archeologických lokalit. Cílem příspěvku není řešit stavební kriminalitu. Spíše mě zarazilo, že slova onoho pána z bývalého knížecího hradiska byla pravdivá: „*Vždyť tady přeci není nic vidět, není to nijak*

označeno a nechodí sem žádní turisté...“

Jak ho tedy přesvědčit, že mohl (pořad neuvedl zničení žádné archeologické situace!) ublížit kulturní památce?

Každému z archeologů je asi jasné, že stavět muzeum či památník na každé archeologické lokalitě není možné. Možná, že ani všude nelze umístit stálé informační tabule. Nemyslitelné je zřejmě i to, chtít po archeologovi prezentovat lokalitu během výzkumu, ale na druhou stranu ani archeolog nemůže předpokládat, že by si i ten největší libický patriot přečetl s porozuměním odbornou monografii o zdejších výzkumech.

Možná, že přichází čas uvědomit si, že určité nízké procento z finančních požadavků vůči investorům či z tenkých prostředků archeologie by se mělo věnovat i na promyšlenou prezentaci archeologických památek. Viděl jsem již několik podobných příkladů (Ústav archeologické památkové péče Brno) v podobě kalendáře s archeologickou tematikou či publikaci předběžně (ale rychle) hodnotící výsledky záchranných výzkumů.

Možná, že přišel čas si uvědomit, že i školním dětem je třeba pravěk prezentovat kvalitním způsobem, a že úspěšnost prezentace nespočívá v kvantitě účastníků. Že podstatná část našich úředníků nemá o problematice ani ponětí, ale rozděljuje finanční prostředky. A že ze současných školních dětí jednou vyrostou i tito úředníci nebo investoři.

Možná, že přijde čas, kdy si i příslušný akreditátor zvučného jména uvědomí, že studijní obor zaměřený i na opomíjenou prezentaci archeologie měl být přeci jen schválen. A že by opak archeologii nepomohl, ale ublížil.

Z východních Čech posíláme tyto fotografické ukázky „konstrukcí archeologických objektů“. Vyrůstly v blízkosti Centra experimentální archeologie ve Všestarech. Z vlastní iniciativy vesnických dětí. Je velice pravděpodobné, že jim na tuto aktivitu nedal prostředky úřad Královéhradeckého kraje stejně jako zmíněnému středisku. Asi by se stejně nevešly do kolonky „volnočasové aktivity“ nebo „protidrogový program“ ... Možná, že někdo z nich bude „obyčejným“ traktoristou, který předá archeologický nálezní odborníkům, pokud bude vědět, kde je najít. To se už na Všestarsku několikrát stalo (Tichý 1999). Možná, že tím pro archeologii bude užitečnější než někdo z až příliš dobře placených úředníků.

Literatura

Tichý, R. 1999: Nový nález měděné sekerky ze Střezetic, Zpravodaj muzea v Hradci Králové, 25, 83-87

Obr. 2, 3 Konstrukce archeologických objektů postavená dětmi ze Všestar. ■